

Έλεν Κέλερ. Η τυφλή και κωφάλαλη κοπέλα που έμαθε να επικοινωνεί.
Λάτρευσε την ελληνική γλώσσα και τους αγώνες για τα ανθρώπινα
δικαιώματα...

Η Έλεν ήταν μια τυφλή και κωφή Αμερικανίδα συγγραφέας, ακτιβίστρια και λέκτορας. Όμως η ιστορία της ζωής της ήταν μοναδική, η ίδια χαρακτηρίστηκε ως το μεγαλύτερο θαύμα θέλησης του 20ου αιώνα και η ζωή της γυρίστηκε ταινία με τίτλο: «The miracle worker» (στην Ελλάδα ο τίτλος ήταν: «Τα χρόνια στο σκοτάδι»).

Η Έλεν γεννήθηκε το 1880 στην Αλαμπάμα από πλούσιους και μορφωμένους γονείς. Όμως, στην ηλικία των 19 μηνών και ενώ ήταν απολύτως υγιής ως τότε, κόλλησε μια ασθένεια, πιθανόν μηνιγγίτιδα ή οστρακιά, με αποτέλεσμα να μείνει τυφλή και κουφή. Ως τότε είχε προλάβει να αναπτύξει μια υποτυπώδη επικοινωνία με την εξάχρονη κόρη της μαγείρισσας, που καταλάβαινε τις χειρονομίες της και ως την ηλικία των επτά είχαν μαζί επινοήσει 60 απλές χειρονομίες, που εξυπηρετούσαν την καθημερινότητά της. Πέραν αυτών, η Έλεν ζούσε σε πλήρη απομόνωση. Δεν είχε καμία απολύτως επίγνωση του περιβάλλοντος, αφού δεν είχε μνήμες και καμία επικοινωνία, γιατί ούτε έβλεπε ούτε άκουγε. Ζούσε μέσα στο σπίτι και περιφερόταν σαν αγρίμι σπάζοντας διάφορα αντικείμενα, αρπάζοντας τροφή από τα πιάτα της οικογένειας και μουγκρίζοντας σα θηρίο, όταν κάποιος προσπαθούσε να την σταματήσει. Είχε έντονες εκρήξεις οργής, κλωτσούσε και ούρλιαζε όταν θύμωνε και γελούσε ανεξέλεγκτα όταν ήταν χαρούμενη. Άρχισε να γίνεται επιθετική και να χτυπάει ακόμα και την μικρή της φίλη, ενώ η οικογένειά της είχε παραιτηθεί από κάθε προσπάθεια εκπολιτισμού της, αφού κάθε απόπειρα ήταν μάταιη και κατέληγε σε μεγάλες φασαρίες. Πολλοί γνωστοί της οικογένειας συμβούλευαν τους γονείς, να την κλείσουν σε ίδρυμα. ...

Δασκάλα ζωής

Η μητέρα της όμως έψαχνε λύσεις στο πρόβλημά της. Το 1886 αποφάσισε να απευθυνθεί σε μια σχολή τυφλών στην Βοστώνη κατόπιν προτροπής του Αλεξάντερ Γκράχαμ Μπελ, εφευρέτη του τηλεφώνου, που εκείνο τον καιρό δούλευε με κωφάλαλα παιδιά. Ο διευθυντής της σχολής ανέθεσε σε μια 20χρονη δασκάλα, πρώην μαθήτριά της σχολής με προβλήματα όρασης, την Άν Σάλιβαν, να αναλάβει την Έλεν. Αυτή ήταν η αρχή μιας 49χρονης βαθιάς φιλίας, κατά την οποία η Άν Σάλιβαν έγινε η δασκάλα ζωής της Έλεν. ...

Ο πόλεμος δασκάλας - μαθήτριας.

Όταν η Άν έφτασε στο σπίτι της επτάχρονης τότε Έλεν τον Μάρτιο του 1887, άρχισε να τη διδάσκει σχηματίζοντας στη νοηματική τις λέξεις διάφορων αντικειμένων στην παλάμη της μικρής Έλεν. Η πρώτη λέξη που προσπάθησε να της διδάξει ήταν η λέξη «κούκλα», επειδή της είχε φέρει μια κούκλα για δώρο. Στην αρχή η Έλεν έδειξε περιέργεια, όμως σύντομα αρνήθηκε πεισματικά να συνεργαστεί. Οι προσπάθειες της δασκάλας έφεραν πλήρη σύγχυση στην Έλεν επειδή αδυνατούσε να αντιληφθεί πως κάθε αντικείμενο έχει τη δική του λέξη. Δεν καταλάβαινε ότι όλα όσα υπάρχουν γύρω μας, ο κόσμος που ζούμε, τα συναισθήματα που μοιραζόμαστε, όλη μας η ζωή, είναι λέξεις. Τέτοια ήταν η συναισθηματική σύγχυση και η άρνηση της μικρής που όταν η δασκάλα προσπάθησε να της διδάξει τη λέξη κανάτα, έσπασε την κούκλα της με οργή. Όμως, η Σάλιβαν δεν το έβαλε κάτω. Ζήτησε από τους γονείς της μικρής να απομονωθεί με το παιδί σε ένα σπιτάκι της οικογένειας μέσα στη φυτεία, ώστε να αφοσιωθούν απερίσπαστα στο σκοπό τους. Με ιώβεια υπομονή και υποδειγματική επιμονή σχημάτιζε τις λέξεις στην παλάμη της μικρής, την οποία πολλές φορές ακινητοποιούσε με το ζόρι προκειμένου να πετύχει τον σκοπό της, δηλαδή να την κάνει να ταυτίσει κάθε αντικείμενο με μια λέξη. ...

Το θαύμα

Όλα άλλαξαν ένα μήνα μετά την άφιξη της δασκάλας στο σπίτι και μια μέρα έγινε το θαύμα. Η Άν είχε σχεδόν δια της βίας στριμώξει τη μικρή σε μια αντλία νερού στον κήπο. Στο ένα χέρι του παιδιού έριχνε νερό και στο άλλο της συλλάβιζε τη λέξη. Τότε για πρώτη φορά η Έλεν ανέλπιστα συνειδητοποίησε αυτό που επί ένα μήνα προσπαθούσε η δασκάλα να της δείξει, ότι δηλαδή η λέξη που της συλλάβιζε στη μια παλάμη αντιστοιχούσε με εκείνο το πράγμα που της δρόσιζε το άλλο χέρι, δηλαδή το νερό. Ήταν τέτοιος ο ενθουσιασμός και η δίψα του παιδιού να μάθει, ώστε εκείνη τη μέρα έτρεχε τη δασκάλα στον κήπο και στο σπίτι και της ζητούσε επίμονα να της

διδάξει τις λέξεις για όλα όσα τόσο καιρό ήταν για αυτή το απόλυτο σκοτάδι: τα αντικείμενα και τα πρόσωπα της οικογένειάς της. Ως τη νύχτα είχε μάθει 30 λέξεις. Στους 6 μήνες είχε μάθει 625 λέξεις! Οι σπουδές Η πορεία της στη συνέχεια προκαλεί το θαυμασμό. Παρακολούθησε μαθήματα για τυφλούς και κωφούς και αφού ολοκλήρωσε τον πρώτο κύκλο σπουδών, πάντα με τη βοήθεια της δασκάλας της που στεκόταν φύλακας άγγελός της, έγινε δεκτή στο κολέγιο Radcliffe. Όταν αποφοίτησε, ήταν το πρώτο άτομο με αυτή την ιδιαιτερότητα που πήρε πτυχίο καλών τεχνών (Bachelor of Arts). Αποφασισμένη να επικοινωνεί όσο γίνεται καλύτερα με τον κόσμο έμαθε να μιλάει, να διαβάζει τα χείλη των συνομιλητών της αγγίζοντας με τα χέρια τα χείλη και τον λαιμό τους, αφού η αίσθηση της αφής της ήταν εξαιρετικά οξεία. Έμαθε να διαβάζει με τη μέθοδο Μπράιν και να χρησιμοποιεί τη νοηματική, ακόμα και να νιώθει τη μουσική με την αφή, αγγίζοντας τα μουσικά όργανα....

Ο Κένεντι συναντά την Έλεν...

Οι διάσημοι φίλοι και η σοσιαλιστική πολιτική δράση Η Έλεν εξελίχθηκε σε μια δυναμική προσωπικότητα που υπερασπιζόταν τους ανθρώπους με αναπηρίες. Υπήρξε μια αγωνίστρια και για τα δικαιώματα των γυναικών και την ανάγκη η γυναίκα να αποφασίζει για τη διακοπή μιας ανεπιθύμητης κύησης. Ταξίδεψε σε 40 χώρες και έδινε διαλέξεις υπέρ των δικαιωμάτων των αδυνάτων, αλλά και κατά των πολέμων. Γνώρισε προσωπικά όλους τους προέδρους των ΗΠΑ, από τον Κλήβελαντ μέχρι τον Τζόνσον. Απέκτησε διάσημους φίλους, όπως τον Αλεξάντερ Γκράχαμ Μπελ και τους Τσάρλυ Τσάπλιν, Μπέρναρντ Σω και Μάρκ Τουέιν. Ασπάστηκε τις αρχές του σοσιαλισμού και έγινε μέλος του σοσιαλιστικού κόμματος κάνοντας αγώνες υπέρ της εργατικής τάξης. Μελέτησε ξένους συγγραφείς και φιλοσόφους. Αγάπησε την αρχαία ελληνική γραμματεία και υποστήριξε ότι η ελληνική γλώσσα είναι η τελειότερη όλων. **«Αν δεχτούμε ότι το βιολί είναι το τελειότερο μουσικό όργανο, τότε η ελληνική γλώσσα είναι το βιολί της ανθρώπινης σκέψης»**, είπε. Έγραψε 12 βιβλία και πολλά άρθρα, καθώς επίσης και την αυτοβιογραφία της με την βοήθεια της δασκάλας της. Ο πρόεδρος Τζόνσον της απένειμε το μετάλλιο, «Presidential Medal of Freedom», μια από τις μεγαλύτερες τιμητικές διακρίσεις στην Αμερική.

Το τέλος

Η Έλεν πέθανε στον ύπνο της το 1968 στην ηλικία 88 ετών. Η δασκάλα της είχε φύγει από τη ζωή πολύ νωρίτερα, το 1936, ενώ η Έλεν της κρατούσε το χέρι μέχρι την τελευταία στιγμή.

Αποτεφρώθηκε σύμφωνα με την επιθυμία της και η στάχτη της τοποθετήθηκε δίπλα στην αγαπημένη της δασκάλα. Η Έλεν και η Αν έγιναν γραμματόσημο, καθώς επίσης και κέρμα που κυκλοφόρησε στην Αλαμπάμα και το όνομά της δόθηκε σε δρόμους σε διάφορες χώρες, όπως Ελβετία, Πορτογαλία, Ισραήλ και Γαλλία.

Τον Οκτώβριο του 2009 ένα μπρούντζινο άγαλμα στήθηκε προς τιμήν της στην Αλαμπάμα. Δείχνει την Έλεν σε ηλικία επτά ετών δίπλα από μια αντλία νερού συμβολίζοντας την μαγική στιγμή που κατάλαβε την πρώτη της λέξη: νερό!

Στη βάση του αγάλματος υπάρχει μια επιγραφή που λέει ότι: **«τα πιο όμορφα πράγματα στη ζωή δεν τα βλέπουμε, ούτε τα αγγίζουμε, αλλά τα νιώθουμε με την καρδιά».**

Μυστήριο παραμένει τι ήταν αυτό που γύρισε τον διακόπτη στο μυαλό της μικρής εκείνη την ημέρα στο κτήμα, δίπλα από την αντλία που της άνοιξε το δρόμο για μια αξιοθαύμαστη ζωή και καριέρα.

Το σίγουρο είναι πως το όνομα της Έλεν Κέλερ ταυτίστηκε με το θάρρος, τη φιλομάθεια, την ευφυΐα και τους αγώνες υπέρ των αδυνάτων. Σε τελευταία ανάλυση, τη θέληση για την ίδια τη ζωή....